

Aizdevuma garantijas

Finanšu instrumenta ieguldījumu stratēģija ir atbilstoša Ministru kabineta 2010. gada 26. oktobra noteikumiem Nr. 997 "Noteikumi par garantijām komersantu un atbilstošu lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību konkurētspējas uzlabošanai"¹.

Indikatīvā ieguldījumu stratēģija individuālajām aizdevuma garantijām

1. Finanšu instrumenta mērķis	1.1. Finanšu instrumenta mērķis ir attīstīt sīkos (mikro), mazos un vidējos komersantus un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības (turpmāk – saimnieciskās darbības veicēji), veicinot kredītiestāžu vai to meitu sabiedrību (turpmāk – finansētājs) finansējuma pieejamību biznesa projektu īstenošanai, nodrošinot aizdevuma garantijas.
2. Ieviešanas modelis	2.1. Finanšu instrumenta ietvaros Finansējuma saņēmējs nodrošina individuālo garantiju sniegšanu, veicinot finansējuma pieejamību saimnieciskās darbības veicēju izveidei un attīstībai. 2.2. Finansējuma saņēmējs izveido atsevišķu finanšu bloku – Aizdevuma garantiju fondu, kura apjomu veido ERAF finansējums (100%) un garantiju fonda ieņēmumi. Garantiju fonda ieņēmumus veido prēmiju ieņēmumi no izsniegtajām garantijām un atgūtie līdzekļi pēc garantiju kompensāciju izmaksas. Finansējuma saņēmēja vadības izmaksas un riska segums sagaidāmajiem zaudējumiem tiek finansēti un ieņēmumi no brīvo līdzekļu noguldīšanas tiek gūti Fondu fonda līmenī.
3. Finanšu starpnieki	3.1. Aizdevuma garantijas izsniedz Finansējuma saņēmējs.
4. Finanšu instrumenta publiskais finansējums	Saskaņā ar spēkā esošo MK noteikumu redakciju, pieejams Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējums 15 000 000 EUR apmērā, tomēr atbilstoši Ekonomikas ministrijas plānotajiem grozījumiem programmas finansējumā, tiek palielināts ERAF finansējums: 4.1. Kopējais finanšu instrumenta publiskais finansējums (ERAF) ir 44.80 milj.EUR , no kuriem pieejamais finansējums 38.53 milj.EUR , ko Fondu fonds ir ieguldījis Aizdevuma garantiju fondā, savukārt snieguma rezerve plānota 6,27 milj.EUR apmērā .
5. Investīciju apjoms	5.1. Aizdevuma garantijas tiek sniegtas par šādiem finanšu pakalpojumiem: 5.1.1. investīciju aizdevums; 5.1.2. aizdevums apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, t.sk. kredītlimiti; 5.1.3. finanšu līzings, finanšu līzings limitu; 5.1.4. faktoringi;

¹ Ar 2017.gada 14.februāra grozījumiem Nr.89 "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 26.oktobra noteikumos Nr.997 "Noteikumi par garantijām komersantu un atbilstošu lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību konkurētspējas uzlabošanai""

	<p>5.1.5. banku garantijas (konkursa, avansa maksājuma, maksājuma, izpildes vai laika garantija), banku garantiju limiti, kredītvēstule.</p> <p>5.2. Aizdevuma garantijas sedz līdz 80% no finanšu pakalpojuma summas, kur vienam saimnieciskās darbības veicējam un ar to saistīto personu grupai ne vairāk kā 3 miljoni EUR vai 750 tūkstošus EUR, ja saimnieciskās darbības veicējs darbojas kravu autopārvadājumu nozarē.</p> <p>5.3. Aizdevuma garantijas sākotnējais termiņš nepārsniedz 10 gadus, savukārt garantijas pagarināšanas gadījumos iepriekš izsniegtas Finansējuma saņēmēja aizdevuma garantijas kopējais termiņš nepārsniedz 15 gadus.</p> <p>5.4. Lai nodrošinātu risku dalīšanu starp Finansējuma saņēmēju un finansētāju, novērtējot saimnieciskās darbības veicēja kredītspēju, tiek īstenoti šādi pamatprincipi:</p> <p>5.4.1. finanšu darījuma saistībām samazinoties, garantijas apjoms proporcionāli samazinās (tas nevar pārsniegt 80% no saistību nenomaksātās summas);</p> <p>5.4.2. gan finansētājs, gan Finansējuma saņēmējs proporcionāli uzņemas zaudējumus. Tādā pat veidā proporcionāli samazinās zaudējumi no atgūtajiem līdzekļiem, kas tiek iegūti realizējot saimnieciskās darbības veicēja nodrošinājumu.</p>
<p>6. Investīciju periods</p>	<p>6.1. Finansējuma saņēmējs plāno piešķirt aizdevuma garantijas līdz 2020.gada 31.decembrim (valsts atbalsta noteikumos noteiktais atbalsta sniegšanas piešķiršanas termiņš), ar iespēju pagarināt līdz 2023.gadam, ja būs pieejams finansējums vai arī, ja finansējums tiks pārdalīts fondu fonda līmenī</p>
<p>7. Fonda darbības periods</p>	<p>7.1. Garantiju fonda paredzamais darbības (garantijas saistību izbeigšanās, parādu piedziņas) termiņš ir līdz 15 gadiem.</p>
<p>8. Atbalstāmie saimnieciskās darbības veicēji</p>	<p>8.1. Aizdevuma garantijas sniedz sīkiem (mikro) un maziem un vidējiem saimnieciskās darbības veicējiem, kas atbilst Komisijas regulas Nr.651/2014 1.pielikumā minētajai definīcijai.</p> <p>8.2. Atbalsts netiek sniegts saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process vai tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums vai kuriem saimnieciskā darbība ir izbeigta, vai saimnieciskās darbības veicēji atbilst normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, uz kuriem pamatojoties kreditors var pieprasīt maksātnespējas procedūru, vai kuru saimnieciskā darbība ir izbeigta, vai kuri atbilst normatīvajos aktos maksātnespējas jomā noteiktajiem kritērijiem, uz kuriem pamatojoties kreditors var pieprasīt maksātnespējas procedūru.</p> <p>8.3 Atbalsts netiek sniegts saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem saskaņā ar VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē pieejamo informāciju ir nodokļu vai nodevu parādi. Izņēmums ir aizdevuma garantijas pagarinājuma gadījumā, ja</p>

	saimnieciskās darbības veicējam ir nodokļu parādi, tiek pārbaudīts VID izdots saistību raksts.
9. Neatbalstāmās nozares un darbības	<p>9.1. Atbalstu nesniedz šādām komersantu darbībām un nozarēm:</p> <p>9.1.1. kas noteiktas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta pirmās daļas „a”, „b”, „c”, „d” un „e” apakšpunktā;</p> <p>9.1.2. kas noteiktas Komisijas regulas Nr.1301/2013 3.panta 3.punkta „a”, „b”, un „e” apakšpunktā;</p> <p>9.1.3. azartspēlēm un derībām;</p> <p>9.1.4. ieroču un munīcijas tirdzniecībai;</p> <p>9.1.5. alkohola tirdzniecībai;</p> <p>9.1.6. transportlīdzekļu, individuālās lietošanas priekšmetu, sadzīves aparatūras un sadzīves iekārtu iznomāšanai;</p> <p>9.1.7. kravas autotransporta līdzekļu iegādei saimnieciskās darbības veicējiem, kas veic komercpārvaldījumus ar autotransportu;</p> <p>9.1.8. operācijām ar nekustamo īpašumu, izņemot industriālā nekustamā īpašuma attīstīšana;</p> <p>9.1.9. kapitālsabiedrību kapitāla daļu iegādei;</p> <p>9.1.10. avansa maksājumu garantijas saņemšanai ES fondu vai citu publiskā atbalsta instrumentu projektu īstenošanai;</p> <p>9.1.11. projektiem, kas ir fiziski pabeigti vai pilnībā īstenoti, izņemot ja tiek pagarināts sabiedrības Altum iepriekš izsniegtās garantijas termiņš;</p> <p>9.1.12. neapbūvētas vai apbūvētas zemes iegādei, ja pirkumam tiek novirzīts vairāk nekā 10 % no finanšu pakalpojuma summas;</p> <p>9.1.13. elektroenerģijas ražošanai un siltumapgādei;</p> <p>9.1.14. tabakas izstrādājumu ražošanai un tirdzniecībai;</p> <p>9.1.15. finanšu un apdrošināšanas darbībai;</p> <p>9.2. Aizdevuma garantijas nesniedz par spēkā esošiem finanšu pakalpojumiem, izņemot, ja tiek pagarināts apgrozāmo līdzekļu, faktoringa un banku garantiju līgumu darbības termiņš, attiecinot garantiju tikai uz to saistību daļu, kas saimnieciskās darbības veicējam rodas finansētāju ne agrāk kā garantijas izsniegšanas dienā, vai tiek pagarināts jau Finansējuma saņēmēja garantētā finanšu pakalpojumu līguma darbības termiņš.</p>
10. Valsts atbalsts	<p>10.1. Atbalstu sniedz kā <i>de minimis</i> atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013.</p> <p>10.2. Valsts atbalstu (subsīdijas ekvivalentu) saimnieciskās darbības veicējam aprēķina kā starpību starp tam atbilstošās kredīta kvalitātes klases gada drošās zonas prēmijas likmi un faktiski piemēroto gada prēmijas likmi naudas izteiksmē. Ja garantijas termiņš pārsniedz gadu, starpība starp likmēm tiek diskontēta, izmantojot EK Latvijai apstiprināto atsauces likmi, kuras bāzes likmei tiek pieskaitīti 100 bāzes punkti.</p> <p>10.3. Valsts atbalsts vienam saimnieciskās darbības veicējam nepārsniedz 200 tūkstošus EUR subsīdijas ekvivalentu vai 100 tūkstošus EUR subsīdijas ekvivalentu, ja saimnieciskās darbības veicējs darbojas autotransporta nozarē, tai pašā laikā ņemot vērā, lai <i>de minimis</i> atbalsta kopējā summa, ko saimnieciskās darbības</p>

	<p>veicējs saņēmis par kārtējo gadu un diviem iepriekšējiem kalendāra gadiem, nepārsniedz 200 tūkstošus EUR vai 100 tūkstošus EUR subsīdijas ekvivalentu, ja saimnieciskās darbības veicējs darbojas autotransporta nozarē.</p> <p>10.4. Finansējuma saņēmējs sniegto atbalstu nedrīkst finansēt no ERAF līdzekļiem, ja to par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām apvieno ar citas atbalsta programmas vai individuālā projekta ietvaros saņemto atbalstu, kas sniegts no Norvēģijas finanšu instrumenta, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta vai ES līdzekļiem.</p> <p>10.5. Finansējuma saņēmējs sniegto atbalstu par tām pašām attiecināmajām izmaksām drīkst apvienot ar citu <i>de minimis</i> atbalstu līdz Komisijas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam ar nosacījumu, ka pēc atbalstu apvienošanas vienai un tai pašai atbalsta vienībai vai izmaksu pozīcijai attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 %.</p>
11. Ieguldījumu reģions	11.1. Finansējuma saņēmējs sniedz aizdevuma garantijas par saimnieciskās darbības veicējiem, kuri ir reģistrēti un to primārā saimnieciskās darbības vieta ir Latvijas Republikā.
12. Pārvaldības izmaksas	<p>12.1. Pārvaldības izmaksas tiek segtas:</p> <p>12.1. no Garantiju fondā pieejamā publiskā finansējuma (ERAF) atbilstoši Regulas Nr.480/2014 13.pantam;</p> <p>12.2. no aizdevuma garantiju prēmiju ieņēmumiem (saimnieciskās darbības veicēju maksājumiem).</p>
13. Fonda darbības raksturojums	<p>13.1. Finansējuma saņēmējs pieņem lēmumu par aizdevuma garantijas izsniegšanu vai noraidīšanu, pamatojoties uz garantijas projekta atbilstību valsts atbalsta noteikumiem, projekta kredītrisku un projekta dzīvotspējas novērtējumu un citiem lēmumu pieņemšanu ietekmējošiem faktoriem.</p> <p>13.2. Finansējuma saņēmējs aizdevuma garantijas izsniedz saskaņā ar sadarbības līgumu, kas noslēgts starp Finansējuma saņēmēju un finansētāju. Sadarbības līgums nosaka garantijas vispārīgos noteikumus, koordinētu sadarbību valsts atbalsta uzskaitīšanai, garantijas izsniegšanas procesu, garantijas prēmijas aprēķināšanas un apmaksas kārtību, garantiju saistību uzraudzību, kontroli un auditu, kompensācijas izmaksas pieprasīšanas un apmaksas kārtību, nodrošinājuma rezultātā atgūto līdzekļu sadali, konfidencialitāti un citus jautājumus.</p> <p>13.3. Aizdevuma garantiju noformē kā finansētājam adresētu garantijas vēstuli, ar kuru Finansējuma saņēmējs uzņemas garantijas saistības sadarbības līgumā noteiktajā kārtībā un garantijas vēstulē paredzētajā garantijas apmērā finansētājam izmaksāt kompensāciju.</p> <p>13.4. Pamatojoties uz noslēgtajiem sadarbības līgumiem, finansētājs iesniedz Finansējuma saņēmējam pieteikumu garantijas saņemšanai, kā arī citus Finansējuma saņēmēja pieprasītos dokumentus projekta kredītriska novērtēšanai. Katram garantijas projektam tiek noteikta riska klase, ņemot vērā kvalitatīvos rādītājus, finanšu rādītājus un finansējuma nodrošinājumu.</p>

13.5. Pamatojoties uz 20.06.2008. EK paziņojumu par Eiropas Kopienas dibināšanas Līguma 87. un 88.panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā (OV C 155, 20.06.2008., 10.lpp.), lai saimnieciskās darbības veicējs saņemtu garantiju, ir jāmaksā ikgadējā garantijas prēmija neatkarīgi no tā, par kādu finanšu pakalpojumu tā tiek sniegta. Ņemot vērā garantijas projekta riska klasi, tiek piemērota atbilstošā garantijas prēmija. Garantijas prēmiju Finansējuma saņēmējs aprēķina kā vienreizēju vai ikgadēju maksājumu atkarībā no termiņa, par kuru tiek izsniegta garantija. Vienreizēja garantijas prēmija tiek piemērota, ja garantijas termiņš ir mazāks par 18 mēnešiem, rēķinot no garantijas izsniegšanas datuma līdz garantijas termiņa beigu datumam. Garantijas prēmijas maksa tiek aprēķināta par gadu uz priekšu, piemērojot garantijas prēmijas likmi no finansējuma pamatsummas atlikuma. Garantijas prēmiju apmaksu nodrošina finansētājs, pamatojoties uz Finansējuma saņēmēja izsniegtiem rēķiniem. Neapmaksājot konkrētu garantijas prēmiju sadarbības līgumā noteiktajā kārtībā, attiecīgās garantijas saistības zaudē spēku.

13.6. Aizdevuma garantijas kompensāciju var pieprasīt, iestājoties garantijas gadījumam, kad pēc finansētāja pieprasījuma saimnieciskās darbības veicējs nav atmaksājis finansējuma pamatsummas parādu finanšu pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā. Par garantijas gadījumu finansētājs paziņo Finansējuma saņēmējam. Finansētājam ir tiesības pieprasīt kompensācijas maksājumu pirms vai pēc finansējuma nodrošinājuma (ķīlas tiesību uz ķīlas objektu, kas nostiprinātas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, vai līzings objekta) realizācijas. Finansētājs tiek pilnvarots pārstāvēt Finansējuma saņēmēju piedziņas procesā pret saimnieciskās darbības veicēju un realizēt nodrošinājumu. Finansējuma saņēmējs saņem daļu no atgūtajiem ienākumiem, kas ir proporcionāla izmaksātās kompensācijas apmēram no kopējās saimnieciskās darbības veicēja neatmaksātās finansējuma pamatsummas.

13.7. Finansētājs pēc katra ceturkšņa beigām 14 darba dienu laikā iesniedz Finansējuma saņēmējam atskaiti par finansējumu pamatsummas atlikumiem.

13.8. Sadarbības līgumā ir noteikts pienākums uzglabāt dokumentus atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

13.9. 2017.gada 2.ceturksnī sabiedrība Altum ir plānojusi uzsākt jaunu sadarbību formu ar četrām kredītiestādēm, ar kurām ir veikts kvantitatīvs un kvalitatīvs vēsturiskās sadarbības un darbības vērtējums. Papildus ar šīm kredītiestādēm ir veikta riska klašu salāgošana. Tādējādi individuālo garantiju ietvaros ar četrām sākotnēji plānots ar piecām, bet divas apvienosies vienā) tiks slēgts papildus līgums esošajam sadarbības līgumam, kas atrunās jauno sadarbības formu. Ar divām kredītiestādēm ir plānots slēgts līgumu par max finanšu pakalpojumu 500 000 EUR apmērā, savukārt ar divām par 250 000 EUR. Jaunā sadarbība attieksies tikai uz no jauna izsniegtām kredīta garantijām 3.1.1.1.SAM pasākuma

ietvaros, kā arī uz pagarinājumiem, ja garantija ir izsniegta kopš 2016.gada 19.jūlija

13.10. Jaunajā sadarbības formā ir paredzēts šāds garantijas % un summas apmērs, salīdzinot ar individuālajām garantijām:

	Esošā sadarbība	Jaunā sadarbība		
Maksimālā aizdevuma summa	N/A - noteikts tikai garantijas max apjoms	250 000 (1)		
		500 000 (2)		
Maksimālā garantijas summa	3 000 000	200 000 (1)		
		400 000 (2)		
Garantijas apmērs			Max garantija (1)	Max garantija (2)
Garantijas klase				
Visaugstākā kvalitāte, ļoti augsta maksātspēja, augsta maksātspēja (AAA, AA, A)	80%	80%	200 000	400 000
Pietiekama maksātspēja, (BBB)	80%	70%	175 000	350 000
Maksātspēja jūtīgi reaģē uz nelabvēlīgiem apstākļiem (BB)	80%	60%	150 000	300 000
Maksātspēju varētu mazināt nelabvēlīgi apstākļi (BB/B, B),	80%	-	-	-
maksātspēja ir atkarīga no labvēlīgu apstākļu noturīguma (C), netiek pildītas vai gandrīz netiek pildītas saistības (D)	-	-	-	-

13.11. Sabiedrība Altum joprojām ir atbildīga par 3.1.1.1.pasākuma ieviešanu, t.sk. garantiju portfeļa kvalitāti, sasniedzamo multiplikatoru, sagaidāmiem zaudējumiem, lai tie nepārsniegtu programmas izvērtējumā norādīto saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma 12.panta 3.pantu, sasniedzamajiem rādītājiem, kā arī atskaišu sagatavošanu un sniegšanu Centrālajā finanšu un līgumu aģentūrā. Sabiedrība Altum regulāri veiks sadarbības ar komercbankām izvērtējumu, t.sk., izvērtējot saistību nepildīšanas zaudējumu izmaiņas vai citus faktorus, kas var ietekmēt sabiedrības Altum riska līmeni.

Ņemot vērā augstāk minēto, jaunais garantiju izsniegšanas process ļaus izsniegt garantijas ātrāk, t.sk. maza apjoma projektiem, kā arī samazinās sabiedrības Altum administratīvos resursus garantiju pieteikumu izskatīšanā un garantiju izsniegšanā.

13.12. 2016.gada 13.oktobrī sabiedrība Altum ir noslēgusi līgumu ar Eiropas Investīciju fondu (EIF) par InnovFin riska dalīšanas instruments inovatīviem un uz attīstību orientētiem komersantiem ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu Horizon 2020 finanšu instrumenta un Eiropas stratēģisko investīciju fonda (EFSI)

	<p>ietvaros. Ja uzņēmums paraksta apliecinājumu,² ka tas atbilst EIF kritērijiem, sabiedrība Altum, izsniedzot kredītu garantiju, var piesaistīt InnovFin pretgarantiju.</p> <p>13.13. Ņemot vērā 13.9.-13.12.punktā sniegto informāciju, ir plānots indikatīvi šāds garantiju portfeļa sadalījums:</p> <table border="1" data-bbox="480 376 1315 577"> <tr> <td>Garantiju portfelis kopā:</td> <td>122 101 000</td> </tr> <tr> <td>Piesaistot InnovFin pretgarantiju</td> <td>17 500 000</td> </tr> <tr> <td>Jaunās sadarbības garantijas</td> <td>50 000 000</td> </tr> <tr> <td>Garantijas virs 1,5 milj.EUR</td> <td>20 000 000</td> </tr> <tr> <td>Pārējās individuālās garantijas</td> <td>34 601 000</td> </tr> </table>	Garantiju portfelis kopā:	122 101 000	Piesaistot InnovFin pretgarantiju	17 500 000	Jaunās sadarbības garantijas	50 000 000	Garantijas virs 1,5 milj.EUR	20 000 000	Pārējās individuālās garantijas	34 601 000
Garantiju portfelis kopā:	122 101 000										
Piesaistot InnovFin pretgarantiju	17 500 000										
Jaunās sadarbības garantijas	50 000 000										
Garantijas virs 1,5 milj.EUR	20 000 000										
Pārējās individuālās garantijas	34 601 000										
<p>14. Risku vadība</p>	<p>14.1. Finansējuma saņēmēja izsniegto garantiju risku vadība sastāv no trīs galvenajiem elementiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> 14.1.1. garantijas projektu risku novērtēšanas; 14.1.2. uzkrājumu veidošanas paredzamajiem garantiju kompensāciju maksājumiem; 14.1.3. garantiju fonda kapitāla noslodzes aprēķināšanas. <p>14.2. Kredīta kvalitātes (zaudējumu varbūtības jeb angl. <i>probability of default</i>) novērtēšanai tiek ņemti vērā kvalitatīvie rādītāji (produkta konkurētspēja, pieprasījuma stabilitāte, darbības adaptivitāte, nozares perspektīvas, vadības kompetence un uzņēmuma reputācija, maksājumu disciplīna un saistības) un finanšu rādītāji (pelnītspēja, likviditāte, finanšu struktūra, naudas plūsma). Projekta kopējo risku ietekmē ne tikai kredīta kvalitāte, bet arī nodrošinājuma līmenis (zaudējumi saistību neizpildes gadījumā jeb angl. <i>loss given default</i>), ko aprēķina no finansētāja sniegtās informācijas par finansējuma saistību nodrošinājumiem, tos koriģējot, ņemot vērā valūtu atšķirības, nodrošinājuma likviditāti, ķīlas nostiprinājuma kārtu un nodrošinājuma apmēru pret garantēto kredīta daļu.</p> <p>14.3. Pamatojoties uz finansētāja sniegto informāciju par finansējuma maksājumu kavējumiem un citiem būtiskiem notikumiem Finansējuma saņēmējs attiecīgi veido uzkrājumus paredzamajiem garantiju kompensāciju maksājumiem.</p> <p>14.4. Garantijas projekts netiek atbalstīts, ja, kā noteikts valsts atbalsta noteikumos, tā kredīta kvalitāte ir zemāka par kredīta kvalitātes klasi „maksāspēju varētu mazināt nelabvēlīgi apstākļi”.</p> <p>14.5. Aizdevuma garantiju izsniegšana tiek pārtraukta brīdī, kad uzkrājumi paredzamajiem garantiju kompensāciju maksājumiem pārsniedz garantiju fonda kapitālu vai kad garantiju fonda kapitāla noslodze sasniedz 100 %.</p>										
<p>15. Atskaites</p>	<p>15.1. Finansējuma saņēmējs nodrošina pārskatu iesniegšanu saskaņā ar noslēgto finansēšanas nolīgumu.</p>										
<p>16. Uzraudzība un audits</p>	<p>16.1. Sadarbības līgumos ar finansētāju tiek paredzēts, ka Finansējuma saņēmējam un struktūrfondu vadībā iesaistītajām Latvijas un Eiropas Savienības institūcijām, ir tiesības veikt uzraudzību un kontroli garantētā aizdevuma līguma darbības laikā un nodrošināt šo institūciju pieeju visiem ar aizdevumu saistītajiem</p>										

² <https://www.altum.lv/lv/pakalpojumi/uznemumiem/garantijas/kredita-garantijas/garantijas-inovativiem-uznemumiem/>

	dokumenti un materiāļajām vērtībām, kas iegādātas par attiecīgo aizdevumu.
17. Publicitāte	17.1. Finansējuma saņēmējs ievēro ar struktūrfondu regulējumu noteiktās publicitātes prasības, nodrošinot pietiekamus publicitātes pasākumus, lai informētu sabiedrību un komersantus par šo finanšu produktu un tā sniegtajām iespējām.
18. Izejas politika	<p>18.1. Finansējuma saņēmējs nodrošina uzraudzību par garantijām, kuras zaudē spēku. Garantijas zaudē spēku, ja izpildās vismaz viens no šādiem nosacījumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> 18.1.1. ir beidzies garantijas termiņš; 18.1.2. nav veikta garantijas prēmijas apmaksā noteiktajā termiņā; 18.1.3. saimnieciskās darbības veicējs ir veicis visu finansējuma atmaksu; 18.1.4. Finansējuma saņēmējs ir pilnībā izpildījis savas saistības pret finansētāju; 18.1.5. finansētājs nav saskaņojis ar Finansējuma saņēmēju izmaiņas finanšu pakalpojuma līgumā atbilstoši sadarbības līgumā noteiktajam; 18.1.6. finansētājs ir iesniedzis rakstisku paziņojumu par atteikšanos no garantijas. <p>18.2. Saņemtās atmaksas (prēmiju ieņēmumi, atgūtie līdzekļi pēc garantiju kompensāciju izmaksas un ienākumi no Garantiju fonda brīvo līdzekļu izvietojuma) tiek novirzītas uz Fondu fondu.</p> <p>18.3. Aizdevuma garantijas programma tiek uzskatīta par apgūtu, kad ir sasniegts multiplikators, kas pamato Garantiju fondā ieguldītā publiskā finansējuma pietiekamību sagaidāmo zaudējumu (<i>expected and unexpected losses</i>) finansēšanai. Multiplikators saskaņā ar ex-ante novērtējumu ir ne mazāks kā 4.</p> <p>18.4. Piemēroto multiplikatoru aprēķina, pamatojoties uz risku vērtējumu, ņemot vērā garantijas izsniegšanas nosacījumus, tirgus apstākļus, investīciju stratēģiju, kā arī citus faktoros. Minētais aprēķins var tikt pārskatīts, ja to pamato tirgus apstākļi.</p> <p>18.5. Aizdevumu garantiju fondā ir attiecināmas tikai faktiski izsniegtās garantijas – saistību apjoms, kas aprēķināts no finansētāja faktiski izsniegtā finansējuma saimnieciskās darbības veicējam saskaņā ar noslēgto finanšu pakalpojumu līgumu.</p> <p>18.6. Pamatojoties uz to, ka multiplikators tiek piemērots izsniegtajām aizdevumu garantijām, tad atbrīvoto finansējumu pēc garantiju saistību izbeigšanas saimnieciskās darbības veicēju finansēšanai vai citiem mērķiem saskaņā ar Regulu Nr.1303/2013 45.pantu var izmantot pēc rūpīgas risku vadības analīzes.</p>
19. Ieviešanas laika grafiks	19.1. Finanšu instrumenta ietvaros Finansējuma saņēmējs aizdevuma garantiju izsniegšanu uzsāka 2016.gada 8.jūnijā un plāno turpināt to līdz 2023.gada 31.decembrim (atkarībā no finansējuma pieejamības)
20. Sviras efekts	20.1. Finansējuma saņēmēja plānotais finanšu instrumenta sviras efekts ir indikatīvi 11,63 , kas ir aprēķināts garantijas rezultātā izsniegto kopējo aizdevumu apmēru dalot ar ERAF līdzekļu apjomu, kas nodrošina izsniegto garantiju finansējumu.

	Šis sviras efekts neatspoguļo finansējumu, kas tiks piesaistīts atbalstītā projekta līmenī (saimnieciskās darbības veicēja paša līdzdalība).
--	--